

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **V. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2023, č. j. 17 A 100/2023 - 38,

t a k t o :

Návrh žalobkyně na vydání předběžného opatření ze dne 22. 9. 2023, jímž se nařizuje, že *„žalovaný a Ředitelství služby cizinecké policie, odboru cizinecké policie, jsou povinni strpět pobyt stěžovatelky na území České republiky po dobu soudního řízení až do pravomocného rozhodnutí ve věci“*, **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2023, č. j. 17 A 100/2023 - 38, kterým byla pro nepřípustnost odmítnuta její žaloba, jíž se domáhala ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu ze dne 18. 7. 2023. Nezákonný zásah spatřovala stěžovatelka v tom, že žalovaný vrátil jako zjevně nepřijatelnou její žádost o udělení dočasné ochrany, neboť stěžovatelka naplnila vylučovací podmínku pro její udělení podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (dále jen „lex Ukrajina“), tedy že jí byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě Evropské unie (konkrétně na Kypru). Důvodem odmítnutí žaloby byla skutečnost, že podle § 5 odst. 2 lex Ukrajina je vyloučen soudní přezkum nepřijatelné žádosti.

[2] Společně s podáním kasační stížnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud vydal předběžné opatření, konkrétně se domáhala, aby žalovanému a Ředitelství služby cizinecké policie, odboru cizinecké policie, uložil povinnost strpět pobyt stěžovatelky na území České republiky po dobu soudního řízení až do pravomocného rozhodnutí ve věci.

[3] Návrh stěžovatelka zdůvodnila obavou z uložení správního vyhoštění a zákazu vstupu, neboť momentálně nedisponuje pobytovým oprávněním na území České republiky dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), ani nemá možnost příslušné oprávnění získat vzhledem k tomu, že pro jeho udělení nesplňuje zákonné podmínky. Dále uvádí, že nemá legální pobytový status v žádném členském státě Evropské unie. Stěžovatelka uvádí, že není jejím zájmem pobývat na území České republiky nelegálně. Přestože případně uložení správního vyhoštění by nejspíše nebylo vzhledem k současné situaci na Ukrajině vykonatelné, ocitla by se v postavení nelegálně pobývajícího cizince, pročež by byla zanesena do informačních systémů a její jméno by bylo evidováno v rámci Schengenského informačního systému či v Evidenci nežádoucích osob. V souvislosti s tím by byla nucena uhradit pokutu za nelegální pobyt a náklady správního řízení, které vznikly nesprávným postupem žalovaného. V těchto případných důsledcích spatřuje stěžovatelka hrozící vážnou újmu. Jediným možným řešením nastalé situace je dle stěžovatelky vydání předběžného opatření.

[4] Přípisem ze dne 19. 10. 2023, č. j. 3 Azs 222/2023 - 27, vyzval Nejvyšší správní soud žalovaného, aby se vyjádřil k návrhu na uložení předběžného opatření a aby mu poskytl informaci, zda žalobkyně disponuje dočasnou ochranou v některém z členských států Evropské unie na základě dat dostupných z databáze *Temporary Protection Platform* (TPP).

[5] Žalovaný ve vyjádření k předmětnému návrhu ze dne 23. 10. 2023 uvedl, že stěžovatelce nehrozí vážná újma ve smyslu § 38 s. ř. s., neboť Policie České republiky rozhodnutí o správním vyhoštění ukrajinským státním příslušníkům nevydává vůbec, nebo konstatuje překážku vyhoštění ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Nadto je stěžovatelka podle informací uvedených v databázi TPP držitelkou dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie, a nemusela by se tedy navrátit na Ukrajinu. Zároveň žalovaný zaslal aktuální *screen print* z databáze TPP (ke dni 20. 10. 2023, viz č. l. 29 spisu Nejvyššího správního soudu), podle něhož je stěžovatelka evidována jako držitelka dočasné ochrany v Kyprské republice, a to od 2. 1. 2023.

[6] Podle § 38 odst. 1 s. ř. s. platí, že *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.* Pravomoc vydat předběžné opatření má i Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti (viz podrobněji usnesení ze dne 24. 5. 2006, č. j. Na 112/2006-37, č. 910/2006 Sb. NSS).

[7] Ze znění zákona je zřejmé, že pro nařízení předběžného opatření musejí být splněny tři podmínky, a to (i) podání návrhu na zahájení řízení ve věci samé, (ii) podání návrhu na vydání předběžného opatření a (iii) potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu. První dvě podmínky stěžovatelka splnila, a Nejvyšší správní soud se tak dále zabýval pouze podmínkou třetí, tedy otázkou, zda stěžovatelce hrozí vážná újma, pro kterou je třeba zatímně upravit poměry účastníků.

[8] Výkladem pojmu „*vážná újma*“ se Nejvyšší správní soud obecně zabýval v již citovaném usnesení č. j. Na 112/2006-37, podle kterého je tento pojem „*nutno vykládat relativně autonomně a izolovaně od předběžného posuzování (přesněji řečeno odhadování)*“

pokračování

budoucí úspěšnosti navrhovatele předběžného opatření v řízení ve věci samé. Vážnou újmu je v případě, že předběžným opatřením má být podle návrhu účastníka-soukromé osoby uložena povinnost správnímu orgánu, nutno rozumět zejména takový zásah do právní sféry účastníka (resp. pokyn či donucení s obdobnými důsledky), který – v případě že by byl v řízení ve věci samé shledán sám o sobě nezákonným či shledán součástí nezákonného komplexnějšího postupu správního orgánu – představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmu tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených [...]“. Potřeba zatímní úpravy poměrů účastníků předběžným opatřením nastává „v těch případech, kde by nenařízením předběžného opatření vznikl prostor pro faktická jednání či právní úkony, jež by vytvořily nezvratný stav“ (viz též usnesení tohoto soudu ze dne 26. 4. 2017, č. j. 6 As 113/2017 - 61, bod 6; ze dne 18. 7. 2018, č. j. 2 Afs 104/2018 - 86, bod 13; ze dne 23. 11. 2020, č. j. 8 Afs 73/2019 - 80, bod 9; a usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. III. ÚS 2974/14).

[9] V posuzovaném případě byla žádost stěžovatelky o udělení dočasné ochrany ve smyslu lex Ukrajina vrácena jako nepřijatelná, neboť jí již byla dočasná ochrana udělena Kyperskou republikou. Tento závěr žalovaného byl založen na informacích z databáze TPP, vedené Evropskou komisí, v níž byla stěžovatelka evidována jako držitelka dočasné ochrany na Kypru. Stěžovatelka přitom spatřuje riziko vážné újmy v možných důsledcích hrozícího správního vyhoštění popsaných výše v odst. [3], neboť momentálně nemůže legálně pobývat v žádném z členských států Evropské unie.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal, že by stěžovatelce hrozila jí tvrzená vážná újma, jež by naplňovala výše citované předpoklady vymezené v usnesení č. j. Na 112/2006-37. Jak vyplývá z informací poskytnutých žalovaným, stěžovatelka je stále vedena v databázi TPP jako držitelka dočasné ochrany udělené jí Kyperskou republikou. Tato platforma, založená na základě čl. 10 a čl. 27 Směrnice rady č. 2001/55/ES ze dne 20. července 2001, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osoba a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími, slouží členským státům k evidenci žadatelů a držitelů dočasné ochrany a k vzájemné výměně těchto informací. Není tedy pravdivé tvrzení stěžovatelky, že se nemůže legálně zdržovat na území žádného z členských států Evropské unie, protože není důvodná její obava, že bude nucena vycestovat na Ukrajinu v případě uložení správního vyhoštění. Bez ohledu na to, že vzhledem k současné bezpečnostní situaci na Ukrajině by ani nebylo možné, aby správní orgány uložily stěžovatelce povinnost vycestovat do země původu [stěžovatelce by mohlo být potenciálně vydáno pouze rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, se kterým nejsou spojeny negativní účinky, na které stěžovatelka poukazuje v souvislosti se správním vyhoštěním] stěžovatelce nic nebrání vycestovat do země, kde jí již byla dočasná ochrana přiznána. Vzhledem k tomu, že je stěžovatelka držitelkou dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie, není možné bez dalšího trpět její nelegální pobyt na území České republiky. Nadto Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatelka na podporu svých tvrzení neuvedla žádné konkrétní důkazy.

[11] Nejvyšší správní soud tedy v projednávané věci neshledal naplnění třetí podmínky, totiž že by stěžovatelce hrozila natolik vážná újma, pro kterou by bylo třeba přistoupit k zatímní úpravě poměrů účastníků.

[12] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že výše uvedené závěry nepředjímají výsledek řízení o kasační stížnosti, neboť nyní byla posuzována pouze otázka, zda stěžovatelce hrozí tvrzená újma, nikoli zda byly dány důvody pro odmítnutí žaloby.

[13] Nejvyšší správní soud proto návrh na vydání předběžného opatření podle § 38 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2023

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu